

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Współczesne językoznawstwo krajów hiszpańskojęzycznych (Wykład), PG_00145923						
Kierunek studiów	Filologia romańska i iberystyka						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028			
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		hiszpański			
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS		3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		egzamin			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Romańskiej -> Zakład Iberystyki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Marek Baran					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		7.0		38.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z nurtami teoretycznymi, metodologicznymi i interpretacyjnymi współczesnego językoznawstwa hiszpańskiego, ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych tendencji o charakterze leksykologiczno-leksykograficznym, socjolingwistycznym, interakcyjnym i socjopragmatycznym. Wskazanie na nowe narzędzia metodologiczno-interpretacyjne pomocne w formalno-funkcjonalnym opisie struktur oraz mechanizmów językowo-komunikacyjnych. Uwypuklenie podejść teoretyczno-analitycznych, które składają się na tzw. językoznawczy zwrot komunikacyjny przełamujący paradygmat systemowo-strukturalny.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FRIMU2_U02] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i narzędzia, wyciąga wnioski, opracowuje i prezentuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z kilku dyscyplin naukowych.	Dysponuje praktyczną umiejętnością zastosowania narzędzi metodologiczno-interpretacyjnych przy analizie różnorodnych form i mechanizmów językowo-komunikacyjnych omawianych w ramach przedmiotu (m. in.: sekwencyjny model dyskursu w świecie hiszpańskojęzycznym, ideologiczny wymiar definicji leksykograficznych, przejawy rasizmu językowego w Ameryce Łacińskiej, systemy adresatywne...).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FRIMU2_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi dokonać krytycznej oceny odbieranych treści, a także zastosować swoją wiedzę w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	Potrafi zastosować swoją wiedzę w rozwiązywaniu problemów komunikacyjno-interakcyjnych.	[SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FRIMU2_W03] Zna na poziomie pogłębionym terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa i dydaktyki w języku francuskim lub hiszpańskim.	Zna na poziomie rozszerzonym terminologię, teorię i metodologię z zakresu współczesnego językoznawstwa hiszpańskiego. Operuje koncepcjami teoretyczno-metodologicznymi wypracowanymi w ramach nowych podejść metodologicznych w obszarze językoznawstwa post-strukturalistycznego (socjolingwistyka, socjopragmatyka, językoznawstwo interakcyjne, analiza konwersacyjna, współczesne podejścia etnolingwistyczne, leksykologiczno-leksykograficzne [w tym., m. in. nowe sposoby definiowania oraz wpływ ideologii na leksykografię]...).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FRIMU2_W11] Zna i rozumie zależności pomiędzy kształtowaniem się języka a zmianami w kulturze i społeczeństwie, ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i jego znaczeniu w procesach poznawczych.	Posiada wiedzę pozwalającą na analizę zjawisk językowo-komunikacyjnych świata hiszpańskojęzycznego z wykorzystaniem instrumentarium metodologicznego o charakterze interdyscyplinarnym, wykraczającym poza paradygmat analizy systemowo-strukturalistycznej, dominującej w tradycyjnym językoznawstwie.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FRIMU2_K03] Odpowiednio określa priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, na podstawie analizy sytuacji i problemów formułuje propozycje rozwiązania.	W adekwatny sposób wyznacza priorytety służące realizacji zadań o charakterze interpretacyjno-analitycznym.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FRIMU2_U04] Poprawnie stosuje poznaną terminologię naukową w języku francuskim lub hiszpańskim, trafnie definiuje pojęcia z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i dydaktyki.	Poprawnie stosuje poznaną terminologię językoznawczą w języku hiszpańskim, trafnie definiuje pojęcia z zakresu obszarów badawczych współczesnego językoznawstwa krajów hiszpańskojęzycznych (w tym zwłaszcza z zakresu pragmatyki językoznawczej, socjolingwistyki, podejść o charakterze etnolingwistycznym, interakcyjnym, porównawczym i transkulturowym).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FRIMU2_W08] Ma gruntowną znajomość interpretacji tekstu naukowego z zakresu nauk humanistycznych.	Ma gruntowną znajomość interpretacji tekstu naukowego z zakresu nauk humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem tekstów akademickich z zakresu współczesnego językoznawstwa hiszpańskiego uwzględniającego tzw. "zwrot komunikacyjny".	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FRIMU2_W07] Zna szczegółowo współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze w zakresie językoznawstwa i dydaktyki, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe.	Zna szczegółowo współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze w zakresie współczesnego językoznawstwa rozwijającego się w krajach hiszpańskojęzycznych; rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe. Potrafi wskazać na zmianę paradygmatu badawczego dokonującą się w obrębie lingwistyki post-strukturalistycznej. Potrafi wyodrębnić narzędzia analityczno-interpretacyjne stosowane we współczesnej leksykologii i leksykografii, pragmatyce, socjolingwistyce, studiach porównawczych oraz w językoznawstwie interakcyjnym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FRIMU2_U05] Potrafi interpretować tekst literacki i naukowy z dziedziny nauk humanistycznych, umie dokonać trafnej analizy oraz zastosować oryginalne podejście.	Potrafi interpretować tekst naukowy z zakresu współczesnego językoznawstwa hiszpańskiego, umie dokonać trafnej, krytycznej analizy referowanych podejść (zwłaszcza podejść typowych dla współczesnego hiszpańskiego interakcjonizmu) oraz zastosować oryginalne podejście w interpretacji omawianych zjawisk językowo-komunikacyjnych (w tym, m. in.: w interpretacji zjawisk takich jak: sekwencyjny porządek dyskursu i jego specyfika w świecie hiszpańskojęzycznym, funkcjonalny zakres nominalnych i pronominalnych form adresatywnych, współczesny metajęzyk leksykograficzny, rasizm językowy, grzeczność językowa...).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FRIMU2_W05] Zna i rozumie zależności między różnymi dyscyplinami nauk humanistycznych i społecznych.	Zna i rozumie zależności między różnymi dyscyplinami nauk humanistycznych i społecznych, w tym zwłaszcza nauk o języku. Rozpoznaje zależności pomiędzy współczesnym językoznawstwem hiszpańskim a tzw. dyscyplinami pogranicznymi. Ma świadomość znaczenia podejść trans- i interkulturowych w analizie form i mechanizmów językowo-komunikacyjnych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FRIMU2_U01] Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł, pisze prace badawcze w języku francuskim lub hiszpańskim z samodzielnym doбором literatury, potrafi je odpowiednio udokumentować oraz stworzyć adekwatną bibliografię.	Korzysta z różnorodnych hiszpańskojęzycznych akademickich baz bibliograficznych (m. in. dialnet.es) oraz z korpusów języka hiszpańskiego. W oparciu o zebraną literaturę przedmiotu i przy wykorzystaniu aparatu interpretacyjno-metodologicznego wypracowanego w ramach zajęć, redaguje prace o charakterze problemowym, w których to dokonuje analizy zjawisk językowo-komunikacyjnych rejestrowanych w świecie hiszpańskojęzycznym.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna

Treści przedmiotu	1) Od podejść strukturalistycznych do językoznawstwa interakcyjnego: nowe podejścia i metody badawcze. 2) Analiza konwersacyjna i jej zastosowania we współczesnym językoznawstwie hiszpańskim. 3) Wokół sekwencyjnego modelu dyskursu. Społeczności hiszpańskojęzyczne a zasada sekwencyjności (pary przylegające, preferowane sekwencje i dopełnienia,). Przerywanie i tzw. monolog symultaniczny a zasada kooperacji. 4) Podejścia dyskursywno-pragmatyczne, socjolingwistyczne i interakcyjne. Językowe wyznaczniki rasizmu i dyskryminacji w komunikacji interetnicznej (Hispanoamérica). 5) Grzeczność językowa w ujęciu socjopragmatycznym: etos komunikacyjny społeczności hiszpańskojęzycznych. 6) Nowe metody stosowane w językoznawstwie historycznym: 6a) Pragmatyka historyczna: nowe obszary badawcze / ograniczenia o charakterze metodologicznym. 6b) Formuły powitalne i pożegnalne hiszpańskich Złotych Wieków. 7. Badania socjolingwistyczne i socjopragmatyczne: 7a) Rasizm językowy w Ameryce Łacińskiej. 7b) Języka a płeć. 7c) Formy adresatywne (nominalne i pronominalne) w świecie hiszpańskojęzycznym i w języku polskim. Komunikacyjny wymiar afektonimów. 8. Badania leksykologiczne i leksykograficzne: 8a) Leksykografia a językoznawstwo kulturowe. 8b) Słowniki a ideologia. 8c) Współczesna leksykologia hiszpańska a «metajęzyk semantyczny» Anny Wierzbickiej.											
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość języka hiszpańskiego na poziomie C1. Znajomość podstaw językoznawstwa ogólnego i hiszpańskiego.											
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><td>Sposób oceniania (składowe)</td><td>Próg zaliczeniowy</td><td>Składowa oceny końcowej</td></tr><tr><td>Prezentacje tematyczne</td><td>51.0%</td><td>30.0%</td></tr><tr><td>Pisemny egzamin końcowy</td><td>51.0%</td><td>70.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Prezentacje tematyczne	51.0%	30.0%	Pisemny egzamin końcowy	51.0%	70.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
Prezentacje tematyczne	51.0%	30.0%										
Pisemny egzamin końcowy	51.0%	70.0%										
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Félix-Brasdefer, C. J. (2019), <i>Pragmática del español. Contexto, uso y variación</i>, London: Routledge. - García Marcos, F. (2023), <i>Lenguaje, lenguas y sociedad. La sociolingüística integral</i>, Jaén: Editorial Universidad de Jaén. - Moreno Fernández, F. (2008), <i>Principios de sociolingüística y sociología del lenguaje</i>, Barcelona: Ariel. - Muñoz-Basols, J., Moreno, N., Taboada, I., Lacorte, M. (2016), <i>Introducción a la lingüística hispánica actual</i>, London: Routledge.										

	Uzupełniająca lista lektur	• Baran, M. (2012), Formas nominales y pronominales de tratamiento: perspectivas de estudios contrastivos en el ámbito sociopragmático, <i>Studia Iberystyczne</i>, 11/2012, 27-56. • Baran, M. (2010), <i>Emotividad y convención sociopragmática. Una contribución al estudio del ethos comunicativo de la comunidad hispanohablante peninsular</i>, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. • Bravo, D. y Briz, A. (2004), <i>Pragmática sociocultural: estudios sobre el discurso de cortesía en español</i>, Barcelona: Ariel • Bulat Silva, Z. (2002), Un intento de aplicación del metalenguaje semántico natural a las fórmulas de tratamiento españolas, <i>Estudios Hispánicos</i>, X, 61-68. • Forgas Berdet, E. (2007), Diccionarios e ideologías, <i>Intrelingüística</i>, 17, 2-16. • Menéndez Guerrero, B. (2017), Silencio, género e identidad: actitudes de los jóvenes españoles ante los actos silenciosos en la conversación, <i>Revista de Filología de la Universidad de la Laguna</i>, 35, 207-229. • Placencia, M. E. (2008), «Hola María»: racismo y discriminación en la interacción interétnica cotidiana en Quito, <i>Discurso & Sociedad</i>, 3 / vol. 2, 573-608.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	- Wykorzystanie elementarnych jednostek semantycznych w leksykalno-funkcjonalnej charakterystyce hiszpańskich, nominalnych form adresatywnych. - Przerzwanie a styl konwersacyjny społeczności hiszpańskojęzycznych: formy i funkcje.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.